

Biblické hodiny – Niektoré príbehy zo SZ

Egyptský princ 2

Predstavte si, že si len tak pasiete stáda svojho svokra... Robíte to pravidelne, popri tom relaxujete, spomínate na to, čo bolo, myslíte na to, čo by mohlo byť, rozmýšľate, že tento stereotyp je fajn, ale občas by sa mohlo udiat' aj niečo výnimočné... Možno sa modlíte, hoci ani neviete, či vás Boh počuje, keďže je už dosť dlhú dobu ticho, pýtate sa „dokedy, Bože“, ale On akoby svojim mlčaním odpovedal „ešte si počkáš“.... Taký bežný deň pastiera v pokročilom veku (Mojžiš mal už asi 80 rokov).

A tak sa Mojžiš pri tomto pokojnom hľadaní dobrej pastvy pre ovce, dostáva až k **vrchu Chóreb** (iná tradícia hovorí o Sinaji – to vyplýva aj z neznalosti vtedajších zemepisných pomerov, resp. nie je dôležitá presná lokalizácia, ale to, čo sa tam udialo). Mojžiš na tomto vrchu uvidel zvláštny úkaz: horiaci ker, ktorý horel, ale nezhorel (obraz cirkvi, ktorá aj v ťažkostiach vydrží, lebo Hospodin je uprostred nej). Týmto zvláštnym spôsobom Pán Boh zastavuje Mojžiša, aby ho pripravil na výnimočnú úlohu (nielen na úlohu hovorcu pri faraónovi, ale aj na úlohu hovorcu k Izraelu, keď sa s Hospodinom neskôr stretne na Sinaji).

Mojžiš je prirodzene zvedavý a tak sa približuje ku kru. Ale je samotným anjelom/Hospodinom varovaný: **2 Mojžišova 3:4-5**. Je tu prítomný Hospodin a preto si Mojžiš na znak úcty má zobrať obuv – ani do príbytku priateľov a vážených ľudí sa nevstupovalo v topánkach, nieto ešte na pôdu, kde sa zjavuje sám Hospodin (zvyk zobúvať sa, sa dodnes zachoval v islame).

Pán Boh sa Mojžišovi predstavuje (toto si zapamätajte) ako Boh Abraháma, Izáka a Jáкова a na základe toho má byť Mojžišovi známy. **Pán Boh neopustil svoj ľud, vidí jeho trápenie v Egypte a chce splniť svoj sľub o zemi mlieka a medu (symbol zaslúbenej zeme, Mesiášskej ríše). Táto zem je protikladom otroctva v Egypte** – Pán Boh túto krajinu odsúdi po všetkých stránkach, ktoré sú pre ňu charakteristické: kultúra, moc, bohatstvo, ktoré boli vytvorené a budované na otrockom ponižovaní obyvateľstva. Človek sa dá obalamutiť krásou, slovami, vystupovaním, dá sa podplatiť, ale nie Hospodin: On vidí do srdca pyšných a ponižuje ich a vidí tiež tých dolu, tých chudobných a pozdvihuje ich, tvorí z nich základ svojho ľudu a budúcnosti tohto sveta.

Mojžiš si zakryl tvár – prečo? Človek nemôže vidieť Boha a zostať na žive. Pán Boh mu to v budúcnosti potvrdí, keď mu sám povie: „*nebudeš môcť vidieť moju tvár, lebo človek ma neuvidí, ak má ostať nažive*“ (2 Moj 33:20). Ale Boha ani toto neodrádza. Prichádza k človeku, k ľudu, aby ho zachránil

a povolal ku konkrétnym úlohám. Mojžiš má byť sprostredkovateľom tohto plánu a tak ľudsky sa tejto úlohy obáva. Kto z nás by sa nebál takej náročnej úlohy? Každý z nás by hneď preskúmal svoje možnosti a schopnosti a Pánu Bohu poradil: vieš, čo radšej nie ja, nájdí si niekoho iného... Lenže **Božie dielo nie je závislé na ľudskej schopnosti, lebo koho Boh posielal, toho aj pripravuje, vyzbrojuje a sprevádza.**

Pán Boh na Mojžiša nenalieha, nekričí na neho, neuráža ho, ale iba motivuje – Boží ľud bude vyslobodený, bude slúžiť Pánovi na tomto vrchu a s Hospodinom uzavrie zmluvu. Lenže Mojžiš je stále akýsi nerozhodný a jeho odpoveď na toto Božie volanie je čudná: **3:13**.

1. ***Mojžiš sa nepoddáva Pánu Bohu***, nehrnie sa do tejto úlohy, napriek tomu, že bol Hospodinom uistený o pomoci, prítomnosti a ochrane.

2. ***Chce poznať Božie meno, hoci sa mu už Hospodin predstavil pred niekoľkými minútami***. A Izrael nepozná ešte Hospodinovo meno, iba opis „Boh Abraháma, Izáka a Jákoba“, nebude lepšie sa Izraelu predstaviť takým spôsobom, aký pozná.

Prečo sa to teda Mojžiš pýta? Pravdepodobne tu ide o intímne, bytostné, dôverné spojenie s Hospodinom. Akoby hovoril: počúvaj, Bože, keď už idem konať v Tvojom mene veľké veci, keď si ma k tejto ťažkej práci povolal a chceš, aby som Ťa reprezentoval, bolo by od Teba pekné, keby si mi povedal svoje meno. Poznanie mena oprávňovalo človeka k modlitbe, mohol k Bohu volať kedykoľvek to potreboval.

Pán Boh preto Mojžiša nekarhá, ale svoje meno mu oznamuje a vykladá: **3:14-15**. Pán Boh sa tu menom neidentifikuje iba voči iným božstvám, ale vyjadruje ním svoju podstatu. Izrael prestal toto meno Jahve vyslovovať a radšej ho nahrádzali inými slovami ako napr. Pán. Toto meno znamená „**Som, ktorý som**“ – Pán Boh svojim menom uisťuje, že je prítomný človeku vždy a všade. „**Budem, ktorý budem**“ – Pán Boh vyjadruje svoje budúce konanie v prospech svojho ľudu. **Pán Boh sa tu teda predstavuje ako živý, pravý, aktuálny, dynamický, jednajúci, neustále prítomný a zasahujúci dnes i v budúcnosti.** Je to Boh „Ja som“, ktorý sa zjavuje, ale stále zostáva skrytý, ktorý je známy a predsa nepochopiteľný, ktorý je blízky, a predsa Ho človek nemá v hrsti.

Mojžišova úloha spočíva najprv v tom, že zhromaždí starších Izraela, ktorí ľud vedú a riadia a oni to potom povedia celému ľudu. Až potom, keď ľud bude poznať Boha a Jeho zámer, pôjde Mojžiš spolu so staršími za faraónom. Najprv

faraóna nebudú žiadať o prepustenie, iba o to, aby mohli obetovať Pánu Bohu na púšti na mieste, ktoré je vzdialené 3 dni cesty – Chóreb. **Hospodin však vie, že faraón na to nepristúpi, pretože jeho cieľom je, aby Izraelcov zbavil duchovnej odlišnosti a úplne ich prekonvertoval na pohanstvo a uctievanie egyptských bohov. Preto Pán Boh musí mocne zasiahnuť** a na to sa Izrael aj Mojžiš musia spoľahnúť. Pán Boh zvíťazí nad faraónom, čím dá jasne najavo svoju zvrchovanosť nielen nad Egyptom, ale aj nad Izraelom. Boží ľud nielenže vyhrá nad Egyptom, ale Hospodin svoj ľud egyptským majetkom aj **obohatí – nebude to krádež, ale náhrada mzdy za otrockú prácu. Za týmto všetkým však treba vidieť Hospodinov zápas s bôžikmi** – Egyptanom Pán Boh chce vziať možnosť im slúžiť, pretože tie strieborné a zlaté šperky boli pravdepodobne amulety, ktoré sa používali pri modloslužbe. Egyptania zostanú bez pomoci, nebudú si môcť zaistiť priazeň a pomoc. Za to Izrael dostane viac, ako si kedy pomyslel.

Napriek všetkému, čo Mojžiš od Hospodina počul, stále sa nechce ujať úlohy. Pán Boh je trpezlivý, zhovieavý, vyvracia jeho výhovorky, ponúka nové dôkazy svojej priazne. A ďalej vedie Mojžiša ku splneniu úlohy, ku ktorej ho Pán Boh povolal a na potvrdenie všetkého mu dáva 3 znamenia:

- 1. zmena palice na hada.** Mojžišovi je požičaná moc nad mocnosťami, ktoré symbolizoval had. Ako pastier premáha toho starého hada, ktorý zvádza človeka.
- 2. nakazenie ruky malomocenstvom.** Toto je symbolom víťazstva nad prekliatím, nad smrteľnými ranami a smrťou samotnou.
- 3. zmenu vody na krv.** Takýmto spôsobom sa veštilo a určoval sa budúci údel. Mojžišovi je teda daná moc prekonať zlovestné plány Egyptanov, ktorí bojujú proti Hospodinovi a Jeho ľudu.

Mojžiš však stále nachádza výhovorky, prečo nemôže splniť Božiu žiadosť. To, že nemá šikovní jazyk je fakt iba výhovorka, pretože býval na dvore faraóna a žil u kňaza Jetru, určite bol dosť výrečný a zdatný v komunikácii. Pán Boh sa už na Mojžiša aj nahnevá, ale stále je Jeho slovo plné milosti 4:11-17.

Nakoniec Mojžiš poslúchne – pripravuje sa na cestu a vydáva sa s celou rodinou do Egypta. Je Pánom Bohom upozornený, že ho nečaká ľahká úloha, ale nebude na ňu sám. Pán Boh ho aj vyskúša, pretože keď na ceste zastanú, aby prenocovali, Pán Boh chcel Mojžiša zabiť. Celú situáciu do rúk vzala Cippóra – obrezala svojho syna a tým akoby uzmierila Hospodina. Táto udalosť má Mojžišovi pripomenúť, že je plne v Božích rukách a že musí byť závislý

jedine na Pánovej milosti. Zároveň je to jasné rozídenie sa s božstvami Midjíncov a nastúpenie cesty výhradne za Hospodinom.

Mojžiš sa stretáva s Áronom a spolu idú v ústrety úlohe, ktorou ich Hospodin poveril. Boží ľud je vďačný, padá na kolená a klania sa Bohu – vypočul ich volanie a postará sa o svoj ľud.

ES 466